

Архивски број: 02-2221 / 2

Numri i arkivit: 02-2221 / 2

Скопје 22.05. 2023 година

Shkup, 22.05. viti 2023

Државните органи и институции од јавниот сектор во Република Северна Македонија поаѓајќи од заложбите за обезбедување на почитувањето на уставноста, законитоста, професионалниот интегритет, транспарентноста и заштитата на човековите слободи и права, ја усвојуваат следната политика:

Organet shtetërore dhe institucionet e sektorit publik në Republikën e Maqedonisë së Veriut, duke u nisur nga përpjekjet për sigurimin e respektimit të kushtetutshmërisë, ligjshmërisë, integritetit profesional, transparencës dhe mbrojtjes së lirive dhe të drejtave të njeriut, miratojnë këtë politikë:

ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРИТЕТ

POLITIKA E INTEGRITETIT

Државните органи и институции од јавниот сектор во Република Северна Македонија го прифаќаат интегритетот како темел на доброто управување и стратешки и одржлив одговор на корупцијата. Интегритетот е од суштинско значење за економскиот, социјалниот и општествениот просперитет.

Под интегритет се подразбира законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работи со кои службените лица го чуваат својот углед и угледот на институцијата во која се одговорно лице, односно се вработени, ги елиминираат ризиците и ги отстрануваат сомневањата во можноста од настанување и развој на корупција и со тоа обезбедуваат доверба на граѓаните во

Organet shtetërore dhe institucionet e sektorit publik në Republikën e Maqedonisë së Veriut e pranojnë integritetin si themel të qeverisjes së mirë dhe përgjigje strategjike dhe të qëndrueshme ndaj korrupsionit. Integriteti është thelbësor për prosperitetin ekonomik, social dhe shoqëror.

Integritet nënkupton kryerjen ligjore, të pavarur, të paanshme, etike, të përgjegjshme dhe transparente të punëve me të cilat personat zyrtarë ruajnë reputacionin e tyre dhe reputacionin e institucionit në të cilin janë persona përgjegjës, respektivisht janë të punësuar, eliminojnë rreziqet dhe largojnë dyshimet për mundësinë e shfaqjes dhe zhvillimit të korrupsionit dhe në këtë mënyrë sigurojnë besim të qytetarëve në kryerjen e

вршењето на јавните функции и во работата на јавните институции.

Засилувањето и подигнувањето на интегритетот е заедничка мисија и одговорност на сите институции во системот и на сите нивоа на власт.

Прифаќајќи ја политиката на интегритет, Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија се обврзува на:

(1) воспоставување на систем на интегритет во институциите,

(2) спроведување и поддршка на системот за интегритет и

(3) следење и известување за примената на системот за интегритет.

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија ги запознава со својата политика за интегритет и припадниците на приватниот сектор, граѓанското општество и граѓаните барајќи од нив, како партнери во процесот, да ги почитуваат поставените вредности и стандарди во односите со државните органи и институциите од јавниот сектор.

1. Воспоставување на систем за интегритет

Системот за интегритет е воспоставен на начин да овозможи државните органи и институции од јавниот сектор да работат и да ја извршуваат својата надлежност почитувајќи ги законите и во согласност со највисоките етички стандарди.

Системот за интегритет почива на следните елементи кои претставуваат своевидни стандарди за интегритет:

• Заштитата на јавниот интерес и спречувањето на судирот на интереси;

funkcioneve publike dhe në punën e institucioneve publike.

Forcimi dhe ngritja e integritetit është mision dhe përgjegjësi e përbashkët e të gjitha institucioneve në sistem dhe të gjitha niveleve të qeverisjes.

Duke pranuar politikën e integritetit, Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut angazhohet që:

(1) të vendosë sistem integriteti në institucione,

(2) të zbatojë dhe mbështesë sistemin e integritetit dhe

(3) të monitorojë dhe raportojë për zbatimin e sistemit të integritetit.

Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut njih anëtarët e sektorit privat, shoqërinë civile dhe qytetarët me politikën e tij të integritetit, duke u kërkuar atyre, si partnerë në proces të rrespektojnë vlerat dhe standardet e vendosura në marrëdhëniet me organet shtetërore dhe institucionet nga sektori publik.

1. Krijimi i sistemit të integritetit

Sistemi i integritetit është krijuar në atë mënyrë që t'u mundësojë organeve dhe institucioneve shtetërore nga sektori publik të punojnë dhe të kryejnë kompetencat e tyre duke respektuar ligjet dhe në përputhje me standardet më të larta etike.

Sistemi i integritetit bazohet në elementët e mëposhtëm që përfaqësojnë një lloj standardi integriteti:

• Mbrojtja e interesit publik dhe parandalimi i konfliktit të interesave;

•Почитување на етичкиот кодекс кој е релевантен за позицијата на службеното лице;

•Управување со човечките ресурси врз основа на систем на заслуги и квалификации;

•Наменско, рационално и ефикасно управување со јавните ресурси;

•Транспарентност и пристап до информациите од јавен карактер;

•Заштитено пријавување од укажувачи и

•Управување со квалитет

Заштита на јавниот интерес и спречување на судирот на интереси: Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија и нејзините вработени се обврзуваат дека во своето работење ќе му даваат приоритет на јавниот над приватниот интерес и дека ќе поттикнуваат и развиваат организациска култура која не толерира судир на интереси и во која индивидуалната одговорност и личниот пример се основа за доброто управување.

За да овозможи ефикасно управување со судирот на интереси во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија се спроведува постапка за јасна идентификација и декларирање на личните интереси, се утврдуваат јасни правила за очекувањата од службените лица кога постои ризик од судир на интереси, се обезбедува транспарентност во процесот на решавање на ситуациите во кои се појавува судир на интереси и се развиваат механизми за следење на примената на правилата за превенција на судирот на интереси.

Почитување на етичкиот кодекс кој е релевантен за позицијата на службеното лице: Службените лица во Фондот на

•Respektimi i kodit të etikës e cila është e rëndësishme për pozicionin e personave zyrtarë;

•Menaxhimi i burimeve njerëzore bazuar në sistem meritash dhe kualifikimesh;

•Menaxhimi i qëllimshëm, racional dhe efikas i burimeve publike;

•Transparenca dhe qasja në informacionet me karakter publik;

•Raportimi i mbrojtur nga sinjalizuesit dhe

•Menaxhimi i cilësisë

Mbrojtja e interesit publik dhe parandalimi i konfliktit të interesit: Fondi i Sigurimit PENSIONAL dhe INVALIDOR i Maqedonisë së Veriut dhe punonjësit e tij janë të përkushtuar që në punën e tyre t'i japin përparësi publikut mbi interesin privat dhe të inkurajojnë dhe zhvillojnë një kulturë organizative që nuk toleron konfliktet e interesit dhe në të cilat përgjegjësia individuale dhe shembulli personal janë baza për qeverisje të mirë.

Për të mundësuar menaxhimin efikas të konfliktit të interesave, në Fondin e Sigurimit PENSIONAL dhe INVALIDOR të Maqedonisë së Veriut zbatohet një procedurë për identifikimin dhe deklarimin e qartë të interesave personale, vendosen rregulla të qarta për pritshmërinë e personave zyrtarë kur ekziston rreziku i konfliktit të interesave, sigurohet transparenca në procesin e zgjidhjes së situatave në të cilat lindin konflikte interesi dhe zhvillohen mekanizma për monitorimin e zbatimit të rregullave për parandalimin e konfliktit të interesit.

Respektimi i kodit të etikës që lidhet me pozitën e personit zyrtar: Personat zyrtarë në Fondin e Sigurimit PENSIONAL dhe

пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија се должни да го почитуваат етичкиот кодекс на институцијата во која работат, а чија цел е да се промовира професионалност, заштита на јавниот интерес, отчетност, одговорност, непристрасност, недискриминација и политичка неутралност.

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија развива механизми кои овозможуваат доследно да се следи почитувањето на етичкиот кодекс од страна на службените лица. За областите кои се нагласено подложни на корупција, како што се јавните набавки, Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија усвојува и посебни кодекси за постапување.

Управување со човечките ресурси врз основа на систем на заслуги и квалификации: Интегритетот се промовира како дел од управувањето со човечки ресурси во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија. Вработувањата се транспарентни по пат на јавен оглас, со однапред утврдени критериуми и со развиени политики кои овозможуваат вработувања и унапредувања врз основа на заслуги и квалификации и оневозможуваат партиски влијанија, непотизам и кронизам.

Во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија се идентификувани работните позиции кои се особено ранливи на корупција и за нив се предвидуваат посебни обврски во однос на заштитата на интегритетот. Потребно е доследно да се почитуваат

Invalidor të Maqedonisë së Veriut janë të obliguar të respektojnë kodin etik të institucionit në të cilin punojnë, i cili ka për qëllim promovimin e profesionalizmit, mbrojtjen e interesit publik, llogaridhënien, përgjegjësinë, paanshmërinë mosdiskriminimin dhe neutralitetin politik.

Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut po zhvillon mekanizma që u mundësojnë personave zyrtarë monitorimin e vazhdueshëm të respektimit të kodit të etikës. Për fushat që janë shumë të ndjeshme ndaj korrupsionit, siç janë furnizimet publike, Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut miraton gjithashtu kode të veçanta sjelljeje.

Menaxhimi i burimeve njerëzore në sistemin e meritave dhe kualifikimeve: Integriteti promovohet si pjesë e menaxhimit të burimeve njerëzore në Fondin e Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut. Punësimet janë transparente përmes shpalljeve publike, me kritere të paracaktuara dhe politika të zhvilluara që mundësojnë punësim dhe avancim në detyrë në bazë të meritave dhe kualifikimeve dhe parandalojnë ndikimet partiake, nepotizmin dhe kронизmin.

Në Fondin e Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut janë identifikuar pozicionet e punës që janë veçanërisht të cenueshme nga korrupsioni dhe u jep atyre përgjegjësi të veçanta në lidhje me mbrojtjen e integritetit. Papajtueshmëria, ndalimet dhe kufizimet e

некомпатибилноста, забраните и ограничувањата својствени за работата во јавниот сектор.

Наменско, рационално и ефикасно управување со јавните ресурси: Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија демонстрира отвореност, отчетност и инклузивност во дефинирањето на буџетските приходи и расходи водени од целта да го задоволат јавниот интерес и континуирано да ги подобруваат услугите за граѓаните.

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија се обврзува дека договорите за јавни набавки, јавно-приватно партнерство, доделување на концесии на државни ресурси, закуп и продажба на државен имот и земјиште итн. ќе ги склучува низ транспарентни процедури кои овозможуваат еднаков третман и конкуренција на заинтересираните учесници.

Транспарентност и пристап до информации од јавен карактер: Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија обезбедува вистинити, соодветни, навремени и целосни информации на граѓаните и правните лица, притоа почитувајќи го правото на приватност и заштитата на личните податоци.

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија се стреми кон високо ниво на активна транспарентност, односно објавуваат што е можно повеќе информации на својата веб-страница и демонстрира подготвеност неговото работење да биде ставено на јавен увид и контрола.

qenësishme në punën e sektorit publik duhet të respektohen vazhdimisht.

Menaxhimi i qëllimshëm, racional dhe efikas i burimeve publike: Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut demonstron çiltërsi, përgjegjshmëri dhe gjithëpërfshirje në definimin e të ardhurave dhe shpenzimeve buxhetore të udhëhequr nga synimi për përmbushjen e interesit publik dhe përmirësimin e vazhdueshëm të shërbimeve për qytetarët.

Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut merr për sipër që kontratat e furnizimeve publike, partneritet publiko - private, ndarjen e koncesioneve për burimet shtetërore, dhënien me qira dhe shitjen e pronave dhe tokës shtetërore, etj. do t'i përmyllë përmes procedurave transparente që mundësojnë trajtim dhe konkurrencë të barabartë të pjesëmarrësve të interesuar.

Transparenca dhe qasja në informacionet me karakter publik: Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut ofron informacion të vërtetë, përkatës, në kohë dhe të plotë për qytetarët dhe personat juridikë, duke respektuar të drejtën e privatësisë dhe mbrojtjen e të dhënave personale.

Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut përpiqet për një nivel të lartë të transparencës aktive, respektivisht publikon sa më shumë informacione në ueb faqen e tij dhe demonstron gatishmërinë që puna e tij të bëhet publike dhe e kontrolluar.

Службените лица не смеат да ги користат информациите со кои располагаат во вршењето на функциите, јавните овластувања и службените должности за остварување корист или предност за себе или за друг.

Заштитено пријавување од укажувачи: Овозможувањето на укажувачите да пријавуваат недозволиво или незаконито постапување не стравувајќи од последици, претставува еден од столбовите за успешна превенција, откривање, истрага и санкционирање на ваквите постапувања со кои се загрозува работењето на институцијата.

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија усвојува процедура за заштитено пријавување и има назначено овластеното лице за прием на пријави од укажувачи. Со процедурата за заштитено пријавување и со овластеното лице за заштитено пријавување се запознаваат сите засегнати страни.

Управување со квалитетот: Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија воспоставува систем на работење преку кој постојано се унапредува работењето и процесите, се намалуваат ризиците и трошоците, а се подобрува мотивираноста на вработените и се следат вкупните резултати од работењето.

Унапредувањето на испораката и подобрувањето на квалитетот на услугите се врши преку одговорно планирање, управување и реализација на процесите и промовирање на култура на извонредност на јавната администрација, согласно меѓународниот стандард ИСО 9001, Заедничката рамка за процена - ЦАФ и

Personat zyrtarë nuk mund të përdorin informacionin që kanë në dispozicion në kryerjen e funksioneve, kompetencave publike dhe detyrave zyrtare për të arritur përfitime ose avantazhe për veten e tyre ose për të tjerët.

Raportimi i mbrojtur nga sinjalizuesit: Mundësimi i sinjalizuesve për të raportuar veprime të palejueshme apo të paligjshme, pa frikë nga pasojat, është një nga shtyllat për parandalimin, zbulimin, hetimin dhe sanksionimin e suksesshëm të veprimeve të tilla që rrezikojnë punën e institucionit.

Fondi i Sigurimit PENSIONAL dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut miraton procedurën për raportim të mbrojtur dhe ka caktuar personin e autorizuar për pranimin e raporteve nga sinjalizuesit. Të gjitha palët e interesuara janë të informuar për procedurën e raportimit të mbrojtur dhe personin e autorizuar të mbrojtur raportues.

Menaxhimi me cilësinë: Fondi i Sigurimit PENSIONAL dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut vendos një sistem pune përmes të cilit puna dhe proceset avancohen vazhdimisht, zvogëlohen rreziqet dhe shpenzimet, përmirësohet motivimi i punonjësve dhe monitorohen rezultatet e përgjithshme të punës.

Avancimi i ofrimit dhe përmirësimi i cilësisë së shërbimeve bëhet përmes planifikimit, menaxhimit dhe zbatimit të përgjegjshëm të proceseve dhe promovimit të kulturës së ekselencës së administratës publike, në përputhje me standardin ndërkombëtar ISO 9001, Kornizën e Përbashkët të Vlerësimit -

други стандарди за квалитет во јавниот сектор.

2. Спроведување и поддршка на системот за интегритет

За да овозможат ефикасно спроведување на системот за интегритет, Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија е посветена на градење на капацитетите и поддршка на сите службени лица во процесот на исполнување на обврските кои произлегуваат од стандардите за интегритет во насока на законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работните задачи.

Раководните структури во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија се одговорни за воспоставување и спроведување на системот на интегритет, како и за нивна промоција преку своето лично однесување и со преземање мерки за колективна прифатеност на политиката на интегритет и придржување кон истата од страна на вработените.

Градењето на капацитетите се одвива преку редовна едукација на вработените за соодветна примена на стандардите за интегритет по пат на обуки, како и со овозможување на советување за сите дилеми кои можат да се јават кај службените лица во секојдневното работење.

За да обезбедат ефикасно спроведување на системот за интегритет Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија назначува лице за интегритет.

CAF dhe standardet e tjera të cilësisë në sektorin publik.

2. Zbatimi dhe mbështetja e sistemit të integritetit

Për të mundësuar zbatimin efikas të sistemit të integritetit, Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut angazhohet për ngritjen e kapaciteteve dhe mbështetjen e të gjithë personave zyrtarë në procesin e përmbushjes së detyrimeve që rrjedhin nga standardet e integritetit në drejtim të kryerjes së ligjshme, të pavarur, të paanshme, etike, të përgjegjshme dhe transparente të detyrave.

Strukturat drejtuese në Fondin e Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut janë përgjegjëse për ngritjen dhe zbatimin e sistemit të integritetit si dhe për promovimin e tyre nëpërmjet sjelljes së tyre personale dhe duke marrë masa për pranimin kolektiv të politikës së integritetit dhe respektimin e saj nga punonjësit.

Ngritja e kapaciteteve bëhet përmes edukimit të rregullt të punonjësve për zbatimin e duhur të standardeve të integritetit përmes trajnimeve si dhe duke ofruar këshilla për të gjitha dilemat që mund të shfaqen te personat zyrtarë në punën e tyre të përditshme.

Për të siguruar zbatimin efikas të sistemit të integritetit, Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut emëron person për integritetin.

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија ги идентификува ризиците од корупција и истите редовно ги проценува и следи. Соодветно на тоа се преземаат и мерки за надминување на ризиците кои го загрозуваат интегритетот на институцијата.

3. Следење и известување за примената на системот за интегритет

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија овозможува двостепен систем на следење на примената на системот за интегритет, на ниво на самата институција, и од страна на надлежната институција, Државната комисија за спречување на корупцијата (во понатамошниот текст ДКСК).

Целта на следењето на системот за интегритет во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија е да се утврди ефикасноста на применетите политики и процедури кои овозможуваат доследна примена на стандардите за интегритет, како и за мерење на резултатите од применетите мерки за намалување на ризиците од корупција. Процесот за следење и известување за примената на системот за интегритет го координира лицето за интегритет. Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија спроведува и внатрешни контроли за проверка на примената на стандардите за интегритет преку вклучување на внатрешната ревизија.

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија се обврзува на соработка со ДКСК овозможувајќи ѝ да го следи

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија ги идентификува ризиците од корупција и истите редовно ги проценува и следи. Соодветно на тоа се преземаат и мерки за надминување на ризиците кои го загрозуваат интегритетот на институцијата.

3. Monitorimi dhe raportimi për zbatimin e sistemit të integritetit

Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut ofron një sistem me dy nivele për monitorimin e zbatimit të sistemit të integritetit, në nivel të vetë institucionit dhe nga institucioni kompetent. Komisioni Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit (në tekstin e mëtejme KSHPK).

Qëllimi i monitorimit të sistemit të integritetit në Fondin e Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut është përcaktimi i efektivitetit të politikave dhe procedurave të zbatuara që mundësojnë zbatimin e qëndrueshëm të standardeve të integritetit, si dhe matja e rezultateve të masave të zbatuara për uljen e rreziqeve të korrupsionit. Procesi i monitorimit dhe raportimit për zbatimin e sistemit të integritetit koordinohet nga personi i integritetit. Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut kryen gjithashtu kontrolle të brendshme për të verifikuar zbatimin e standardeve të integritetit duke përfshirë revizionin e brendshëm.

Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut është i obliguar që të bashkëpunojë me KSHPK-në duke i mundësuar monitorimin e zbatimit të

спроведувањето на системот за интегритет. За таа цел Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија се обврзува на точно, редовно и навремено информирање на ДКСК за сите активности преземени во насока на примена на системот за интегритет, како и за спроведување на добиените насоки, препораки и укажувања од страна на ДКСК во однос на јакнење на интегритетот во институциите.

sistemit të integritetit. Për këtë qëllim, Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut është i obliguar që në mënyrë të saktë, të rregullt dhe me kohë të informojë KSHPK-në për të gjitha aktivitetet e ndërmarra për zbatimin e sistemit të integritetit si dhe për zbatimin e udhëzimeve, rekomandimeve dhe indikacioneve të marra nga KSHPK-ja lidhur me forcimin e integritetit në institucione.

Изготвил лице за интегритет:
Bujar Baftijar

Përpiloi personi për integritet:
Bujar Baftijar

В.Д. ДИРЕКТОР / U.D. DREJTOR

Arsim Hasani